

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 77 **Din data de 09.02.2022**

Dosar nr.: 26/2021

Petiția nr.: 293/15.01.2021

Petentă:

Reclamat: Asociația de Proprietari Bloc J1

Obiect: refuz construcție rampă de acces pentru persoanele cu dizabilități la scara blocului

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Asociația de Proprietari Bloc J1

II. Procedura de citare

3. Părțile au fost citate, prin citațiile cu nr. 7345, emise la data de 29.09.2020, fără un termen de audiere, din cauza contextului evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2 (fila 100-101 la dosar). Prin adresa cu nr. 7345/29.08.2021, citarea s-a realizat în conformitate cu măsurile dispuse având în vedere contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu solicitarea de a fi transmise completări la petiție, respectiv punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, odată cu exprimarea acordului părților din dosar, în termenul dat. (fila 100-101 la dosar)

4. Prin adresa nr. 8722/18.11.2021, a fost comunicat către petentă raportul de investigație. (fila 118 la dosar)

5. Prin adresa nr. 8722/18.11.2021, au fost comunicate către partea reclamată notele scrise formulate de către petentă. (fila 119 la dosar)

6. Prin adresa nr. 9548/17.12.2021, a fost comunicat către petentă punctul de vedere formulat de partea reclamată. (fila 176 la dosar)

7. Având în vedere solicitarea petentei, prin adresa cu nr. 122/06.01.2022 părțile au fost recitate la sediul CNCD în vederea audierii. (fila 177-178 la dosar)

8. Procedură legal îndeplinită.

9. Prin adresa nr. 1487/24.02.2021 petenta depune la dosar împuternicirea de

reprezentare pentru fiica sa, d.na

10. Prin rezoluția nr. 5/16.02.2021, în temeiul dispozițiilor art. 25 alin. 5 din O.G. nr. 137/2000, s-a dispus investigație la sediul instituției reclamate în vederea clarificării aspectelor reclamate prin petiție, fiind întocmit raportul nr. 19/2021.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

11. Prin adresa nr. 295/15.01.2021 petenta sesizează Consiliul cu privire la faptul că, în urmă cu 5 ani, a solicitat Primăriei Sectorului 3 și Administrației blocului construirea unei rampe de acces la scara blocului în care locuiește, așa cum a fost construită de către Primărie rampa de acces la scara unde își are sediul Asociația de Proprietari (partea reclamată).

12. Petenta precizează că, deși au fost la fața locului 3 echipe de constructori, aceștia au fost izgoniți cu rea voință de către administratorul blocului, dl. i. Urmare acestei situații, petenta precizează că a acționat în instanță și a obținut hotărârea judecătorească nr. 2676/19.03.2020 emisă de Judecătoria Sectorului 3 București, privind obligația reclamatei de a întocmi și depune documentația în vederea emiterii certificatului de urbanism și a autorizației de construire în vederea realizării unei rampe de acces pentru persoanele cu handicap la scara blocului.

13. Petenta mai precizează că, deși între timp a fost demisă președinta blocului și înlocuită cu dna, și aceasta, împreună cu administratorul blocului, a refuzat să pună în aplicare hotărârea judecătorească (mai sus menționată, depusă la dosar de către petentă). (fila 2-5 la dosar)

14. Prin adresa cu nr. 495/22.01.2021 petenta face revenire la petiție, precizând că noua președintă, împreună cu administratorul, nu vor să completeze actele necesare dosarului care trebuie depus la Biroul de Arhitectură și Urbanism Primăria Sector 3, în vederea obținerii certificatului de urbanism și a autorizației de construire.

15. Petenta mai adaugă și faptul că datele sale personale sunt afișate în loc public de către administrația blocului, punând-o pe aceasta într-o situație neplăcută. În acest sens, petenta consideră că modalitatea de comunicare către proprietari a acestor acte ar putea fi electronică sau cutie poștală.

16. Totodată, petenta precizează că pe locul unde ar trebui să se construiască rampa pentru persoane cu dizabilități, la sugestia fostei președinte a blocului și a administratorului, s-a plantat o vegetație arbustivă, floricolă și erbacee, pentru a împiedica construirea rampei.

17. Petenta atașează la dosar răspunsul Primăriei Sector. 3 - Biroul de Arhitectură și Urbanism, prin care i se comunică că, până la data de 14.12.2020 (data înregistrării răspunsului atașat la dosar), nu a fost emis niciun certificat de urbanism și nicio autorizație de construire a unei rampe destinate persoanelor cu dizabilități, la imobilul situat în București, str. Armenis, Totodată, prin răspunsul mai sus menționat, i se mai comunică petentei că în evidențele acestora există o cerere prin care s-a solicitat eliberarea un certificat de urbanism pentru obținerea autorizației de construire a unei rampe pentru persoane cu dizabilități, dar pentru care nu s-au mai depus documentele necesare emiterii acesteia, și nu s-au mai făcut nici

demersurile pe lângă instituțiile abilitate pentru a obține avizele necesare.

18. Prin adresa cu nr. 5536/23.07.2021 petenta depune la dosar și răspunsul formulat de către Ordinul Arhitecților din România, care, în urma analizei actelor depuse de către petentă, îi confirmă acesteia că a procedat și a făcut toate demersurile necesare, și că poate pune în executare silită Hotărârea judecătorească față de Asociația de Proprietari. De asemenea, subscrisa Ordinul Arhitecților din România precizează că nu poate interveni în acest litigiu și nici nu are aceste obligații legale potrivit Legii nr. 184/2001. (fila 98-99 la dosar)

19. Prin adresa cu nr.1380/19.02.2021 petenta face o revenire la petiție transmițându-ne două fotografii cu avizierul scării C al blocului, unde au fost afișate cotele de întreținere în data de 03.02.2021 și 17.02.2021. În opinia petentei, a doua imagine cu documentul băncii CEC, reflectă faptul că administrația blocului era în cunoștință de cauză cu plata sumei cheltuielilor de judecată din data de 12.02.2021, afișarea Hotărârii pe pereții blocului fiind abuzivă, după părerea acesteia.

20. Petenta mai precizează, de asemenea, că dna. și dna., plantează vegetație în grădina din fața blocului pentru a împiedica construcția rampei.

21. De asemenea, petenta mai menționează și faptul că dl împiedică utilizarea spațiului de sprijin a scării de la ieșirea din spatele blocului, cu două biciclete, care sunt atașate permanent, ele nefiind niciodată folosite.

22. Prin adresa cu nr. 8206/01.11.2021 petenta transmite note scrise la dosar prin care reiterează cele susținute prin petiție și completările ulterioare la aceasta, cu mențiunea că, după 4 luni, după ce instanța s-a pronunțat, și în condițiile în care Asociația nu depusese niciun document pentru obținerea certificatului de urbanism, petenta s-a adresat unui executor judecătoresc, care să solicite în numele acesteia actele depuse la Primăria sectorului 3 în vederea eliberării certificatului de urbanism.

23. Petenta susține că Asociația a făcut contestație la executare iar prin Sentința civilă nr.11585/26.11.2020 a fost admisă contestația și s-a dispus anularea tututor actelor de executare, cu motivarea instanței că aceștia au depus actele și nu este prevăzut un termen în care Asociația să-și îndeplinească obligația.

24. Petenta susține că prin neconstruirea acestei rampe de acces pârața îi îngreunează accesul și posibilitatea de deplasare în interiorul și exteriorul clădirii, împiedicându-i total accesul de a se putea deplasa mai ușor.

25. Petenta considera că Asociația nu respecta prevederile legale în vigoare, aceasta considerându-se discriminată față de ceilalți semenii ai săi. (fila 105 – 106 la dosar)

Susținerile reclamatei

26. Prin adresa cu nr. 9254/08.12.2021, reclamata precizează următoarele:

Referitor la poza din spatele blocului unde există ieșirea la nivelul solului în care se vede aleea spartă, aceasta a fost reparată după venirea reprezentanților CNCD (foto atasată fila 127-131).

Pe casa scării, unde bicicleta îngreună accesul, aceasta a fost ridicată tot după venirea reprezentanților CNCD (foto atasată fila 121-126).

Reclamata mai precizează că a invitat-o pe fiica petentei la casierie pentru a-i restitui suma cuvenită, crezând că poate veni în calitate de reprezentant legal, având

în vedere că dânsa se ocupă de toate plângerile / petițiile în numele mamei sale.

Referitor la construirea rampei pentru persoanele cu dizabilități, reclamata precizează că a depus toate documentele obținute de către Asociație, la Primăria Sectorului 3.

Reclamata precizează că petenta a mai depus o plâgere pe rolul instanței de judecată sector 3, atașând citația împreună cu documentația depusă la instanță de către petentă (fila 132-175).

Concluziile echipei de investigații – raportul nr. 5/16.02.2021

27. Reprezentanții C.N.C.D. au purtat discuții cu partea reclamată, respectiv, **la Primăria Sectorului 3 reprezentanții C.N.C.D. au purtat discuții cu următoarele persoane:**

- d-na– Șef Serviciu Relații cu Asociațiile de Proprietari;
- d-na– consilier juridic la Serviciul Urbanism și Amenajarea Teritoriului, Direcția Generală Urbanism și Amenajarea Teritoriului;
- d-na– expert asistent la Serviciul Urbanism și Amenajarea Teritoriului, D.G.U.A.T.

Reprezentanții Primăriei Sectorului 3 au susținut următoarele:

- - nu s-au purtat discuții la nivel de primărie cu privire la posibilul refuz al Asociației de Proprietari a blocului J1 de a construi o rampă de acces pentru persoane cu handicap;
- - *din documentația care se regăsește la Serviciul Urbanism și Amenajarea Teritoriului cu privire la montarea unei rampe la adresa din strada Armeniș reiese că o primă cerere pentru emiterea certificatului de urbanism și a autorizației de construcție a fost depusă în data de 01.07.2020, cerere căreia i s-a răspuns prin Adresa nr. 411260 din 08.07.2020 (cu precizarea că plicul conținând adresa s-a întors la emitent); în data de 10.07.2020 s-a depus o a doua cerere, la care s-a răspuns prin Adresa nr. 423565/03.08.2020;*
- - pentru construcția unei rampe de acces pentru persoane cu handicap, **asociația de proprietari trebuie să facă demersuri pe lângă mai multe instituții pentru a obține avize;**
- - pe lângă certificatul de urbanism pentru realizarea unei construcții precum o rampă este nevoie și de un proiect realizat de către un arhitect autorizat, un aviz gaze naturale și un aviz de toaletare/defrișare pentru vegetația situată în aliniament/spații verzi aferente ansamblurilor de locuințe de Primăria Municipiului București (cu privire la arborele care se află în zona în care se dorește montarea rampei) întrucât nu se poate interveni pe spațiul verde fără autorizare;
- - certificatul de urbanism nu conferă dreptul de a executa lucrări de construcții, fiind doar un demers prealabil;
- - având în vedere că rampa urmează a se monta pe un spațiu comun al tuturor proprietarilor (Legea nr. 196/2019 prevăzând că orice decizie privind spațiul comun se ia în Adunarea Generală a Asociației de Proprietari), o rampă se poate construi numai dacă în cadrul unei A.G. se hotărăște în acest

sens cu jumătate plus unu din numărul proprietarilor prezenți, costurile urmând a se repartiza pe cota parte indiviză (inclusiv costurile pentru obținerea avizelor, precum taxa pentru emiterea certificatului de urbanism, taxa pentru autorizația de construire și pentru proiectul întocmit de arhitect).

- În cadrul discuțiilor cu echipa de investigație reprezentanții Primăriei Sector 3 au comunicat că au luat act de situația sesizată și că își vor da concursul pentru emiterea cu celeritate a avizului de construcție, punându-se la dispoziția asociației de proprietari pentru orice informație solicită în vederea construcției rampei de acces pentru persoane cu handicap.

În continuarea verificărilor, membrii echipei de investigație s-au deplasat la adresa din strada Armeniș nr. 4, bloc J1, sc. C, sector 3, membrii echipei de investigație au purtat discuții cu următoarele persoane:

- D-na, fiica petentei – împuternicită de către petentă să poarte discuții în numele său pe marginea obiectului sesizării sale;
- D-na– președinte al Asociației de Proprietari a blocului J1, proprietar al ap. 13;
- Dl.– proprietar al ap. 37, administrator al Asociației de Proprietari a blocului J1;
- D-na– proprietar al ap. 32;

Anterior deplasării la Asociația de Proprietari a blocului J1 din str. Armeniș, reprezentanții CNCD au informat-o pe d-na (președinta blocului) despre investigația programată pentru data de 30.09.2021 privind obiectul sesizării d-nei, solicitându-i cu această ocazie să invite proprietarii ap. 53, 41, 42, 37 și 32 să participe la discuții.

Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., d-na Silvia a susținut următoarele:

- la următoarea Adunare Generală a asociației va avea pe ordinea de zi și subiectul construcției rampei de acces la scara C, întrucât urmează a se angaja cheltuieli cu respectiva rampă, fiind astfel nevoie de acordul membrilor în cadrul A.G., cu semnături în original (situație care nu se poate rezolva cu o listă dusă la fiecare apartament în parte)
- după primirea Sentinței civile nr. 2676/19.03.2020 a Judecătoriei Sectorului 3 București (prin care Asociația de Proprietari a fost obligată să întocmească și să depună la Primăria Sectorului 3 documentația pentru emiterea certificatului de urbanism și a autorizației de construire în vederea realizării unei rampe de acces pentru persoane cu handicap la scara C), a făcut demersurile necesare pentru obținerea certificatului de urbanism și a virat petentei în cont suma de 677 lei reprezentând cheltuieli de judecată; întrucât petenta a apelat la un executor judecătoresc pentru executarea silită a dispozițiilor Sentinței civile nr. 2676/19.03.2020, în condițiile în care asociația de proprietari era deja în procedură ca să obțină certificatul de urbanism (dar nu primise încă un răspuns de la Primăria Sectorului 3)
- a afirmat că nu s-a pus niciodată problema să nu se facă următoarele

demersuri pentru construirea rampei de acces, dovadă în acest sens fiind Certificatul de urbanism nr. 1665/28.12.2020 obținut în vederea construirii unei rampe la scara C – valabil 1 an de la emitere (*document anexat în copie*). În continuare aceasta a precizat că, *potrivit mențiunilor din certificatul de urbanism, este necesar “Acordul asociației de prioprietari în conformitate cu Legea nr. 196/2018 pentru lucrările propuse (original)”, legat de care consideră că nu va întâmpina probleme, mai ales că din 2019 există un proces-verbal în care se menționează un acord de principiu al locatarilor; cu privire la această subiect, a menționat că din respectivul proces-verbal reiese că există un acord pentru construirea rampei, dar nu și pentru ca asociația să plătească din fondurile proprii operațiunea, arătând că mai multe informații pe această temă poate furniza administratorul asociației. Pe de altă parte, d-na Ion Diana a precizat că nu mai poate garanta că oamenii din bloc vor mai fi de acord cu construcția rampei de acces pentru d-na din cauza proceselor pe care le face fiica acesteia, considerând că unii ar putea să se răzbune în acest fel. Din punctul său de vedere, lucrurile s-ar rezolva mai ușor dacă petenta “și-ar vedea de treabă” și nu ar fi atât de vocală.*

- a afirmat că este posibil ca rampa să se poată construi mai probabil pentru intrarea secundară, din spate, aflată la nivelul solului (fiind necesară rampă doar în interior pentru această intrare) întrucât în față pe partea stânga este amplasat un canal, iar pe partea dreaptă se află cofragul de la gaze (numai un arhitect autorizat putând însă să stabilească exact condițiile de construcție).
- a afirmat că *urmează să ia avizul de la salubritate*, astfel cum este menționat în certificatul de urbanism, însă nu știe cât timp va mai dura ca să se rezolve toate problemele birocratice necesare construcției rampei de acces și că nu poate garanta un interval de timp.
- a precizat că și au făcut plângeri împotriva asociației de proprietari la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal pentru afișarea pe holul blocului a unor sentințe judecătorești (cu cheltuieli de judecată) care le priveau pe acestea și unde le apărea numele, plângeri din cauza cărora a primit un avertisment. Pe de altă parte, d-na Ion Diana a precizat că o hotărâre judecătorească are aprox. 10 pagini și nu există fonduri pentru a xeroxa un astfel de document pentru fiecare apartament, doar pentru a fi adus la cunoștința proprietarilor în mod individual. În continuare d-na a mai precizat că nu va mai afișa documente conținând numele persoanelor, ci doar numărul apartamentului.
- a admis că a făcut o plângere penală împotriva petentei, considerând că se simte hărțuită de aceasta.
- legat de afirmațiile petentei din cuprinsul sesizării privind constructorii veniți de la primărie pentru realizarea rampei cu 5 ani în urmă, d-na a menționat că nu cunoaște nimic pe această temă, dumneai nefiind președinte al asociației la acel moment.
- precizează că din punct de vedere legal, o asociație de proprietari este condusă de către președintele asociației împreună cu comitetul executiv, motiv pentru care petenta ar fi trebuit să se îndrepte și împotriva comitetului executiv, nu doar împotriva președintelui asociației și împotriva a câtorva

proprietari.

Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., d-na a susținut următoarele:

- *în trecut au existat situații în care a afirmat că la scara C a blocului nu este loc pentru construcția unei rampe, dar nu s-a opus prin vreo semnătură;*
- *au venit de la Administrația Domeniului Public Sector 3 și au tăiat o parte din arborele de tuia care se află în fața geamului apartamentului său, rămânând o singură tulpină.*

Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., dl. a susținut următoarele:

- *a lucrat în proiectare și cunoaște faptul că rampa nu se poate face din cauza înălțimii scărilor;*
- *din punctul său de vedere, membrii asociației de proprietari nu vor fi de acord să plătească rampa din banii lor;*
- *acordul anterior al proprietarilor a privit construcția rampei, nu finanțarea acesteia;*
- *normal ar fi să se construiască rampa la intrarea din spate, unde nu există încă un rând de scări în exterior, ci doar în interior;*
- *, fiica petentei, locuiește la parter, iar petenta locuiește la et. 1, petenta urcând frecvent cele 22 de trepte de la parter până la etajul 1, dar în același timp susține că nu mai poate urca sau coborî încă 3 trepte, cele de la intrarea în bloc.*

Constatările echipei de investigație în urma controlului efectuat:

În urma controlului efectuat la fața locului, a discuțiilor cu reprezentanții Asociației de Proprietari al blocului J1 și a analizei documentației din dosarul cauzei, echipa de investigație a constatat că s-a demarat o parte din demersurile necesare construcției unei rampe pentru persoane cu handicap la scara C, demersuri care nu au fost finalizate, neexistând certitudinea că rampa respectivă va fi construită, în conformitate cu dispozitivul Sentinței civile nr. 2676/19.03.2020.

Echipa de investigație anexează poze făcute la fața locului, la intrarea din față și la intrarea din spate a blocului J1, Sentința din Camera de Consiliu de la 15.11.1999 a Judecătoriei Sectorului 3 privind acordarea personalității juridice a Asociației de Proprietari bl. J1 și Certificatul de urbanism nr. 1665/28.12.2020.

IV. Motivele de fapt și de drept

Legislație și principii

28. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop

sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

29. Astfel, în analiza constatării unei fapte de discriminare se urmăresc următoarele elemente:

- ☐ o diferențiere
- ☐ bazată pe un criteriu – dizabilitate locomotorie
- ☐ care atinge un drept –acces locuință
- ☐ analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1

alin. 3 al O.G. nr. 137/2000: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”). Totodată, trebuie analizată și situația în care se omite tratarea în mod diferit situații diferite, necomparabile.

☐ Raportul de cauzalitate între criteriul dizabilității și faptele sesizate, al accesului la locuință

30. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Mussele împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).

31. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

32. Criteriile enumerate de O.G. nr. 137/2000 sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelora care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §62).

33. Art. 10 al O.G. nr. 137/2000 prevede: *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin: [...]*
h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”

34. Conform art. 26 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000: „Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

35. Colegiul director constată că, în prezenta speță, pentru a avea acces la același drept, la accesul în blocul de locuințe, reclamatul a prevăzut aceleași condiții deși persoanele cu dizabilitate locomotorie, utilizatori de fotoliu rulant, au nevoie de măsuri suplimentare din partea statului (accesibilizarea condițiilor de acces) pentru a beneficia de acesta, în condiții egale. De asemenea, în urma controlului efectuat la fața locului, a discuțiilor cu reprezentanții Asociației de Proprietari al blocului J1 din strada și a analizei documentației din dosarul cauzei, echipa de investigație a constatat că s-a demarat o parte din demersurile necesare construcției unei rampe pentru persoane cu handicap la scara C, demersuri care nu au fost finalizate, neexistând certitudinea că rampa respectivă va fi construită, în conformitate cu dispozitivul Sentinței civile nr. 2676/19.03.2020.

36. **Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de România**, are următoarele prevederi relevante:

Art. 9 „Pentru a da persoanelor cu dizabilități posibilitatea să trăiască independent și să participe pe deplin la toate aspectele vieții, statele părți vor lua măsurile adecvate pentru a asigura acestor persoane accesul, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, la transport, informație și mijloace de comunicare, inclusiv la tehnologiile și sistemele informatice și de comunicații și la alte facilități și servicii deschise sau furnizate publicului, atât în zonele urbane, cât și rurale. Aceste măsuri, care includ identificarea și eliminarea obstacolelor și barierelor față de accesul deplin, trebuie aplicate, printre altele, la: clădiri, drumuri, mijloace de transport și alte facilități interioare sau exterioare, inclusiv școli, locuințe, unități medicale și locuri de muncă; [...]”.

Art. 19: „Statele părți la prezenta Convenție recunosc dreptul egal al tuturor persoanelor cu dizabilități de a trăi în comunitate, cu șanse egale cu ale celorlalți, și vor lua măsuri eficiente și adecvate pentru a se asigura că persoanele cu dizabilități se bucură pe deplin de acest drept și de deplina integrare în comunitate și participare la viața acesteia, inclusiv asigurându-se că: [...] c) serviciile și facilitățile comunitare pentru populație în general sunt disponibile în aceeași măsură persoanelor cu dizabilități și răspund nevoilor acestora”.

37. Avem incidente și prevederile **Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**:

Art. 62: „(1) Clădirile de utilitate publică, căile de acces, clădirile de locuit construite din fonduri publice, mijloacele de transport în comun și stațiile acestora, taxiurile, vagoanele de transport feroviar pentru călători și persoanele principalelor stații, spațiile de parcare, străzile și drumurile publice, telefoanele publice, mediul informațional și comunicațional vor fi adaptate conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap. [...]”

(3) Costurile lucrărilor necesare pentru realizarea adaptărilor prevăzute la alin.

(1) și (2) se suportă din bugetele autorităților administrației publice centrale sau locale și din sursele proprii ale persoanelor juridice cu capital privat, după caz.

(4) *Autoritățile administrației publice locale au obligația să includă reprezentanți ai Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap sau ai organizațiilor neguvernamentale ale persoanelor cu handicap în comisiile de recepție a lucrărilor de construcție ori de adaptare a obiectivelor prevăzute la alin. (1) și (2).*

Art. 63: *„(1) Autoritățile prevăzute de lege au obligația să elibereze autorizația de construcție pentru clădirile de utilitate publică numai în condițiile respectării prevederilor legale în domeniu, astfel încât să fie permis accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap. [...]”*

38. Colegiul Director al CNCD analizează faptele sesizate și din perspectiva accesului la serviciile publice administrative și juridice, de sănătate, la alte servicii, bunuri și facilități, având în vedere dispozițiile art. 10, lit h) din OG nr.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, potrivit cărora:

„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin: [...]”

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități”.

39. De asemenea, Colegiul mai reține și incidența O.G. nr.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, potrivit cărora:

Art. 2, alin. 4 prin care „orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.

40. Prin urmare, având în vedere întregul complex de împrejurări și documentele existente la dosar, Colegiul constată că se poate reține existența faptei de discriminare conform art. 2, alin. 1, art. 2, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000. Sunt incidente, de asemenea, și prevederile art. 10, lit h) ale O.G. nr. 137/2000.

41. Din acest punct de vedere se impune a se preciza că persoanele juridice, furnizorii de servicii, inclusiv instituțiile publice și autoritățile, trebuie să manifeste exigență și preocupare, având în vedere importanța respectării principiului nediscriminării. Or, aceștia trebuie să aibă în vedere această exigență pentru prevenirea oricăror posibile comportamente discriminatorii deoarece dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă, având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratatând pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

42. Având în vedere prevederile menționate, Colegiul director apreciază că în acest caz se impune aplicarea sancțiunii cu amendă contravențională în cuantum 2000 lei, potrivit art.2 alin.11 și art. 26 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și recomandarea către partea reclamată să ia măsurile necesare în vederea facilitării și permitterii accesului persoanelor cu dizabilități conform prevederilor legale, finalizarea demersurilor necesare construcției unei rampe pentru persoane cu handicap la scara C, demersuri care nu au fost finalizate, existând în acest sens și Sentința civilă nr. 2676/19.03.2020.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate constituie discriminare potrivit art. 2, alin. 1, alin. 4 coroborat cu art. 10, lit. h) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

2. Aplică sancțiunea cu amendă contravențională în cuantum 2000 lei, potrivit art.2 alin.11 și art. 26 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 alin.3 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

3. Se recomandă părții reclamate să ia măsurile necesare în vederea facilitării și permitterii accesului persoanelor cu dizabilități conform prevederilor legale, finalizarea demersurilor necesare construcției unei rampe pentru persoane cu dizabilități la scara C, demersuri care nu au fost finalizate, existând în acest sens și Sentința civilă nr. 2676/19.03.2020.

4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la **Direcția Impozite și Taxe Locale Sector 3** (cu sediul în mun. București, str. Sfânta Vineri nr. 32, sector 3), dovada plății se va transmite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii.

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări din data de 09.02.2022: ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, JURA Cristian – Membru, LAZĂR Maria – Membru, HALLER István – Membru , OLTEANU Cătălina – Membru (online), POPA Claudia Sorina – Membru (online), DIACONU Adrian – Membru (online), GRAMA Horia – Membru (online) , MOȚA Maria – Membru (online).

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiului director,
Președinte CNCD

Data redactării: 19.02.2022
Redactat și motivat de P.C.S / C.V.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit *O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare* și *Legii 554/2004 a contenciosului administrativ*, constituie de drept titlu executoriu

